

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrt leta 1 gld. 30 kr.
V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 15. svečana 1878.

List 7.

Papež Pij IX so umerli.

DIVI LeVes Me perseCVti... VICTor hIC & IbI erIt.
P. B.

Ljudje Pija IX niso hotli rešiti iz ječe, jih je pa Bog rešil.

Ti nemili ljudje! Posestvo so jim pograbili, njih čast in dobro ime napadali, njih duhovne sinove in hčere na tisoče načinov pohujševali, Cerkev Gospodovo s silo in zvijačo po mnogih potih zatirali in z njo vred samega poglavarja Pija več lét, bi djal, na križu pribitega imeli. K temu pa telesno dolgo trpljenje in ne navadno visoka starost. Kaj tedaj drugega kakor umreti — je moral biti konec vsega tega? Čudo, da so tako dolgo živeli — pri tolikih britkih težavah.

Pa kakor so bili Pij IX prečudni v vsem svojem življenju, tako so bili poslednje ure svojih dni na zemlji. Malo pred smrtjo so skazali velikansko delo usmiljenja: svojemu naj večjemu krivičniku in razžalniku so — tako rekoč na križu — po zgledu Jezusa Kristusa — odpustili, mu sneli cerkveno izobčenje, ko je imel s to strahotno butaro pred sobo stopiti. Po tem velikem djanju so tudi sami skor nemudoma zatisnili trudne svoje oči.

Še v zadnji „Danici“ smo naznanjali, kako so bili terdni sv. Oče. In to je bilo res. Dano jim je bilo obhajati še na Svečnico 70letnico prvega svojega sv. Obhajila in imeti poslednji svoj govor kakor oče do otrok. S preblagim srcem, ki vé ceniti dobrote, so naznanili preserčno hvaležnost vsem tistim po vesoljnem svetu, ki so zanje molili, zanje sv. Obhajilo in mnogotere zatajevanja darovali; zakaj milijone ss. Obhajil in drugih dobrih del od nedolžnih otročičev in odraslih po vsem svetu je bilo ta dan Bogu darovanih. Blagor Piju IX, ki so jih take drage lepote spremljale na uni svet!

Toda v njih visoki starosti, kakor pravi „Unità“, je bil trud na Svečnico preveč; k temu se je pridružila nova bolečina po nekem pismu, ki je bilo razglašeno tistikrat po rimskih ulicah. Pij IX so ga brali, povzdignili oči v nebó, prosili Boga za prizanesenje do vseh

sovražnikov njegove Cerkve in njegovega namestnika, in z velikodušno vdanostjo so ponovili „consumatum est — Dopolnjeno je!“

Pij IX so mertvi! Vesoljni katoliški svet žaluje. Jokalo je tudi ljubljansko ljudstvo preteklo nedeljo, ko so pridigarji v stolni cerkvi omenili, da predobrotni papež Pij IX so umerli.

Žalujte Slovenci, in Kranjci posebej! Poznali so vas dobro Pij IX in še pred malo tedni, ko je bil neki Ljubljančan pred njimi, so z veseljem ponavljali besedo „Ljubljana“.

Žaluj tudi ti „Danica“, ki si bila večkrat od Njih posebej in osebno počislana s prelepimi pismi v čast in pohvalo našega naroda, kateri je med drugim tudi po katoliškem društvu za Kranjsko ravno pod Pijem IX postal znan in čislán v Vatikanu in v očéh najvišega duhovnega Pastirja na zemlji.

Zares grenka je zguba, ki jo terpi vesoljni svet, ne le v duhovnem in verskem, ampak tudi v družbinskem in deželskem oziru. Zato kliče omenjeni dnevnik tudi vladarje: pomislite, ako ste vi zapustili tega Velikana, pa on vas ni zapustil. Kazaje, kako morajo govoriti, hudemu nasprotovati, vladati kralji, je častil in branil monarhijo, uklepal rogovilstvo. Brez ustavljanja Pija IX bi se bilo rogovilstvo veliko bolj razširilo, in kdo vé, koliko drugih prestolov bi bilo še prekucnilo.

„Velikega med živimi ni Pija!“

Iz Rima glasi zadonijo resno,
In Cerkev vsa se na to vest pretresno
O britki zgubi v žalni plajš zavija!

Dopolnil je. V gorečnosti Elija
Dospél na Golgato, zaspal telesno;
A dušo milobлаго v čast nebesno.
Zaupno že spremila je Marija.

Slovenski rod! goreče ti preslavljal
Si Pija, ljubljence nebés Kraljice,
Ki ni enak mu kdo bil v časa tiru:

In on te ljubil, blagoslov ponavljal:
Naj tvoje lepšajo mu grob cvetlice,
Z vošili: Pij, počivaj v svetem miru!

Radoslav.

Posebnosti o Pijevi smrti. Bili so sv. Oče 6. svečana še prav dobro pri sdravji: zapustili so svojo stano in v osebni svoji knjižnici sobi so zaslišali še nekatere kardinale in nekatere tuje poslane, ki so vstajali pri rimskem Sedežu. Tako so storili tudi še naslednje 3 dni. Rekli so: „le ene reči Boga še prosim: naj bi mi dal toliko moči, da poklekнем na kolena in ga zahvalim.“ Res, vredne besede Pija IX. Nič ni bilo znana prestrašnega bližnjega dogodka.

V sredo zvečer so po navadi še malo večerjali. Ob 10 jih je še obiskal zdravnik, ki jih je našel v rednem stanu in se poslovil. Papež so bili dobre volje. O polnoči jih je napadla huda merzlica in poklicali so služabnika, ki je bil v bližnji sobi. Precej poklicani zdravnik jih je našel močno oslabiljene. Ob 2 je bila vročina še hujši. Proti jutru so zopet zamogli govoriti in bili so pri jasni zavednosti, če tudi so hudo terpeli. Vse to shujšanje se je bilo zgodilo valed tega, ker jim je bilo iz noge v persi potegnulo in v glavo. Spoznali so vso nevarnost, pa brez kacega zbežanja so berž dali poklicati spovednika, so se spovedali in prosili za sv. popotnico. O 12.9 so bili slovesno obhajani. Po obhajilu so sv. Oče ostali zbrani in so v tihoti nekaj časa molili svojega Boga, dasiravno je bolezen prihajala hujši.

Kardinal vikar Rafael Monaco so precej zapovedali slovesne molitve in izpostavljenje sv. R. Telesa po vseh cerkvah rimskega mesta. Silo ljudstva je sulo v vse cerkve za bolnega sv. Očeta molit; vse mesto je bilo v strahu, ko se je ta novica razglasila. Kardinal Simeoni je nevarnost naznanil vnanjim kardinalom in vsem vladam. (Tudi kralj Humbert je poslal pozvedit, kako je s preslavnim bolnikom, in zbrali so se v posvet ministri.) Naval Rimljanov k Vatikanu je bil celi dan kakor v procesiji, velika truma ljudi je neprenehoma tam stala, celó bolniki so se dajali tje prenesti. Pri postelji sv. Očeta sta bila nepremakljivo kardinal Bilio in papežev zakristan monsigr. Marinelli.

Zadnji trenutki sv. Očeta. Ob 10 dopoldne je bilo žilo že komaj čutiti. Bolezen je silo urno napredovala; telo je prihajalo merzlo, persti so bledeli. Pretekla je zopet ena ura in sapa je prihajala čezdalje težji, prežalostno naznanilo — hropenje — se je pričelo. Duh sv. Očeta pa je bil zmeraj jasen.

V prednjih dvoranah je bil zbran ves papežev dvor, s kardinali, poslanci in drugimi imenitnimi osebami. V tem trenutku vzamejo sv. Oče križ spod blazine in blagoslové z njim vse pričujoče.

Ob 12 naznanijo zdravniki, da sapa se je vderla. Vsi udje sv. kardinalskega zbora so bili pričujoči. Med zdihovaljem se prične priporočevanje duše, in ko so molili obžalovanje, sv. Oče moči nategnejo in pobožno izrekó besede: „Col vostro santo ajuto“ — *S tvojo sveto pomočjo*. Dasiravno je bilo vedno hujše, so sv. Oče vendar ostali pri zavednosti in so naznanili, kako bitko jim je, da ne morejo govoriti in povedati, kar želé. Kardinal Bilio jih presi, naj blagoslové zbor kardinalov, in papež povzdigne roko ter jih blagoslovijo.

Ob 3 in 40 minut. začno oči temneti in prično se smertne težave. Naj svetejši molitve, tolažilne besede, klicanje pomoči Božje so se slišale iz ust kardinalov,

vsi zakladi božjega usmiljenja so bili prošeni nad umirajočega papeža, preljubljenega očeta.

V preddvoranah je bila velika množica na kolenih. Vse je molilo, zdihovalo, klicalo v pomoč Božjo.

Zdelo se je nemogoče, da bi toliki papež mogel umreti. Toda osodoviti trenutek se je bližal s silno naglico. Med težko sópenje sv. Očeta so se mešali zdihljej pričujočih, s smertnim potom papeževim so se strinjale solze verne množice. O poli petih prične kardinal Bilio moliti žalostni del rožnega venca in pričujoči z njim. Začne se 4. skrivnost („za nas težki križ nesel“), — naj bližnjiši pri papeževi postelji vstanejo, hropenje pojenjuje, poslednja solza se prikaže v očesu, odveza se še enkrat moli na glas, kladvice na uri, ki naznanuje angelovo češenje, rablo udari. Na ta glas, kakor bi bil vabilo Nje, ki so jo Pij IX razglasili za Brezmadežno, sv. Oče izdihnejo svojo lepo dušo... Tedaj „Križ“ in „Marija“, vedna spremljavca Pija IX v življenji, sta jih spremila tudi s tega sveta v večnost. O „Crux de cruce — Križ od križa!“

Precej v dan smerti so papežev veliki namestnik kardinal Monaco dali oglas do Rimskega mesta. Rekli so med drugim: „Danes, nesreča velika! dokončano je naj bolj posebno, preslavno in dolgo papeževanje, ki ga je kedaj Bog dodelil svojim namestnikom na zemlji. Njih življenje kakor naj višega poglavarja je bila versta naj obilniših dobrót v duhovnem in v časnem oziru, razlivanih po vseh cerkvah in med vse narode, in še prav posebno nad Rim, kjer se pri vsaki stopinji zadene na spominke velikoserčnosti od obžalovanega Papeža-očeta.“

„Po cerkvenih postavah se morajo po vseh mestih in znamenitih krajih obhajati slovesne mertvašnice in molitve za dušo ranjcega naj višega Pastirja; vsak dan, dokler apostoljski prestol ni oskerbljen z novim poglavarjem, se morajo opravljati molitve, da prosimo od Božjega veličastva pomoč za naj skerbniši volitev naslednika ranjcemu, ki jih nikoli ne moremo zadosti ob-jokati.“

Med naredbami je to-le bistveno:

1. Slovesne in očitne mertvašnice bodo v Vatikanski stolnici, kamor se prenese merlič, in bode položen v kapeli sv. R. Telesa.
2. Po vseh cerkvah se zvoní z vsimi zvonovi po celo uro od 3 do 4 popoldne.
3. Berž ko se prenese merlič v Vatikansko stolnico, se prično slovesne mertvašnice po vseh cerkvah.
4. Vsak mašnik mašuje enkrat za dušo ranjcega; tudi vsi verniki so vabljeni, da naj zanje molijo.
5. V vsaki cerkvi se privzame pri maši molitev za srečno volitev novega papeža, dokler apostoljski stol ostane prazen. (Konec nasl.)

Našemu svetemu Očetu,

Piju IX,

ki so 7. svečana ob 5^{3/4} popoldne v Gospodu zaspali, v spomin.

Prijazni žarek, kateri vsako čelo,
Visoko, nizko, polno ali velo,
Narodovo, domače ali ptuje,
Z gorkoto blagodejno razvedruje;

Mogočno kladvo, katero vsako želo,
S pogledom le na Božje nam razpelo,
Brez vsega straha spake tud' najhuje
Po „Syllabus-u“ zmagovito kuje;

Poblevnost sama, ktera polna vere
In upa in ljubezni brez overe
„Od križa križ“ pošilja gor v nebesa:

Z novico dans — prebitko svet pretresa:
Umerl v četvrtak je po uri peti
Naš sveti Oče, papež Pij deveti!

J. Furlani.

Duhovni testament Pija IX do vsih vérníkov in njegovo pojasnilo.

V resnici smemo prelepi govor sv. Očeta Pija IX v god nedolžnih otročičev 1877 imenovati njih duhovni testament do vsih katoličanov, kterege so prelepo pojasnili Sekovski knez in škof mil. gosp. Janez Zwenger v pastirskem listu od 20. prosinca 1878. Berite in premišlajte. Škof pišejo:

„Na praznik nedolžnih otročičev so sv. Oče papež Pij IX zbrali kardinale v konzistorij, da bi oskerbeli imenitne zadeve sv. Cerkve. V začetku tega zbora so imeli sv. Oče do kardinalov ogovor, kratek le, ker so bili več bolni kot zdravi. Zahvaljevali so se jim za dokaze ljubezni med njihovo boleznijo in posebno za neutrudljivo delavnost, s katero jih pri vladanji sv. Cerkve podpirajo. Ker pa papež nimajo samo v Rimu, temuč po vesoljnem svetu skerbeti za Cerkev, vabijo tudi škofo vsega svetá in vse otroke Cerkve, naj molijo za-nje in za sv. Cerkev, da bi Gospod blagovolil odverniti silne nevarnosti in nas milostno pripeljal v pravo zveličanje. Sv. Oče sklepajo svoj nagovor s temi besedami: „V tem ko se veselimo nad vašo ljubeznijo in skrbnostjo za nas, pač tudi spoznamo, da sodelovanja vašega in vsih častitih bratov (škofov) in vsih drugih vernikov od dné do dné silneje potrebujemo, da dosežemo stanovitno pomoč Božjo v velikih potrebah, po katerih smo stiskani mi in Cerkev. Živo vas toraj opominjamo, in ravno tako tudi vse škofo, ki po vesoljnem katoliškem svetu čedo Božjo vodijo, naj božjemu usmiljenju za nas in za Cerkev neprenohoma darujejo molitve sami in jih (po vernikih) dajo opravljati, naj bi nam Bog tudi pri bolnem telesu dal moči duha, da preterpimo ljuti boj; da bi se Bog nadalje milostno oziral na stiske in krivice, ktere Cerkev terpi; da bi nam Bog tudi vse naše grehe odpustil in čast svojega božjega imena povišal, in poslednjič, da bi nam Bog dodelil dar dobre volje in sad tistega miru, kterege so angelske trume ljudém oznanovale pri rojstvu Gospodovem.“

Sv. Oče toraj kličejo sleherno dušo vesoljnega katoliškega sveta k stanovitni molitvi in naznanjajo pet svetih namenov za našo zedinjeno molitev, in sicer:

1. Da bi se Bog milostno oziral na stiske in krivice, ktere katoliška Cerkev terpi. Sv. Cerkev je naša mati; ona nas je v sv. kerstu prerodila za nebasa in za večno življenje, ko je nas telesna mati rodila le za to solzno dolino in za smert. Od takrat spremlja nas Cerkev po poti v srečno večnost in nas tudi še po smerti ne zapusti ter nima pokoja, dokler nismo tudi iz vic rešeni in dokler ne pridemo v nebasa. Toda prav ta ljubezen in skerb Cerkve za nas je vzrok, zakaj je tako zelo stiskana in preganjana. To preganjanje je posebno zadnjih dvajset lét prihajalo vedno britkejšé, sovražnišé in nevarnišé, in skrito nam je, kako dolgo bo preganjanje tudi v prihodnje še vedno hujše in protivnejše. Cerkev je sv. nevesta Jezusa Kristusa; zato nosi tudi trojno krono, kakor njen božji Ženin, in terpi trojno preganjanje, ktero je terpel Gospod sam. Kristus je pravi Bog, on nosi krono bože-

stva, in zavoljo te je bil sovražen in obsojen od Kajfa. Tudi Cerkev je božjega izvira, ker je nevesta Sinu Božjega, namenjena za večno zedinjenje s Sinom Božjim. Zato jo pa čertijo in obsojujejo, kakor bi ne bila primérna za svét, za čas, za ljudi; češ, da je zoper naturo in zoper čisto človeške pravice in razmere; hočejo jo spodriniti z zemlje in ubiti.

Drugič nosi Jezus krono neomejene moči nad vsimi stvarmi, on je Kralj kraljev in vladarjev vesoljnega svetá; vsaka pamet in volja mora biti podvržena postavi Gospodovi, in kdor se temu upira, tega bo zato sodil in obsodil. Ali zaradi te krone se ga je Pilat balter ga obsodil v zaslepljeni prilizljenosti do rimskega cesarja. Tudi to drugo krono — časne moči in prostosti na zemlji — je Kristus svoji nevesti, Cerkvi, posadil na glavo; ona mora sama prosta biti, nevesta Kralja vsih kraljev smé biti le pod voljo svojega Ženina, in ne smé biti podvržena samovoljnosti in termi tajcev; ona mora dalje svoje lastne ude prosto poživljati in voditi, svoje otroke prosto odgojevati, učiti in vladati. To je njena naj svetejši pravica, je tudi njena naj ostrejši dolžnost; nobena moč na zemlji nima pravice jo v tem spelnovanji zavirati, ali oblasti jo od tega odvezati. Toda ravno zavoljo te krone, zavoljo te oblasti je tudi Cerkev obrekovana in preklinjana, vjeta in zvezana, obsojena in, ko bi bilo mogoče, k smerti bi bila peljana od Pilata, to je, od tistih, kteri le svet in kar je njegovega ljubijo in išejo.

Tretjič nosi Kristus ternjevo krono terpljenja, in zato so ga tisačeri zaverгли in obsodili, ker njene skrite cene ne poznajo in od prihodnjega povečanja nočejo nič vediti. Tudi s to krono ternja in terpljenja vsake verate je Kristus svojo sv. Cerkev dopustil venčati; in zaradi tega jo neradi vidijo in se je ogibljejo, jo zaničujejo in zamučujejo ter se naprej naprej zoper njo vojskujejo tisti, ki čeznaturno razodenje zaničujejo, kterim je križ Kristusov nespamet in pohujšanje, „kteri živijo kot sovražniki križa Kristusovega, kterih konec je poguba, kteri imajo svoj trebuh za boga in se s svojo sramoto hvalijo“, kakor je že sv. Pavel s solzami tožil. (Fil. 3, 18, 19.)

Vidite tedaj, prelubi, iz kterih vzrokov je Cerkev tako stiskana in preganjana: zavoljo svoje pokoršine do Boga, zavoljo svoje zvestobe do Jezusa, zavoljo svoje ljubezni in skrbnosti za nas, zavoljo svoje podobnosti s svojim božjim Odrašenikom. Iz tega je jasno, kako smo dvakrat dolžni za-njo moliti, in da je ta molitev Bogu neskončno dopadljiva in bo o pravem času tudi gotovo uslišana.

2. Drugič moramo moliti s tem namenom, naj bi Bog pri tem preganjanji Cerkve tako vmes segel, „da se s tem poviša čast njegovega božjega imena“. Kadar je namreč pred vsem svetom očitno, da imajo preganjavci Cerkve vsake verste silo v rokah in jo tudi brezobzirno rabijo, in da je Cerkev sama oropana vsake moči in vsega varstva, pa vendar zmaga in hudobne naklepe svojih sovražnikov tako uničuje, da je po boju bolj veličastna in močna kakor poprej, — mora tudi slepim očém jasno biti, da se je ta zmaga le z Božjo močjo dosegla, ker se je vsa človeška moč sovražno zoper njo borila. In to je velika zmaga, po kteri mora čast božjega imena celó pri sovražnikih biti povečana. In v resnici se je Božje ime pri vsih velikih bojih zoper božjo zveličavno napravo povečalo. Farson n. pr. je z močno vojno silo preganjal ljudstvo Božje, ki je bilo brez pomoči in orožja; bil je pa od Gospoda v rudečem morji pokončan, in ne persta ni bilo preganjanim treba pri tem ganiti. Poglavar neizmerne posvetne moči asirske gre z neštevilnimi vojnimi trumami proti pešici ljudstva Božjega; toda Bog mu po smertnem

angélju v eni sami noči dá pobiti 185 tisoč móž, in tako reši stiskane Jude, ni jim bilo treba potegniti tudi le enega meča ne. Pustimo pa te dogodbe, v katerih Bog z zunanjimi čudeži svojo reč varuje, in poglejmo druge, kjer se na videz vse priprosto in čisto naravno godi, vendar se pa preganjanje tako končá, da vsi sovražni nameni preganjavcev spodleté in so velikoveč pomoček k veličastnemu razcvetanju sv. Cerkve. Tako je bil Dioklecijan napel naj grozovitiše cerkveno preganjanje, po vsih treh delih svetá so kristjane na stotisuče morili, njegov namen Cerkev čisto in za vselej po vesoljnem svetu zatreti, se je že zdel tako izvršen, da si je cesar dal staviti spominke, na katerih si je sam priustoval hvalo, češ, da je čisto zaterl spomin na imé Jezusa Kristusa. Toda glej! ne Cerkve, temuč njegovega cesarskega veličastva je bilo konec; v daljnem kotu svojega cesarstva je še živel tako dolgo, da je vidil z lastnimi očmi, kako se je Cerkev z bogatejšim upanjem razcvetala kakor kedaj poprej in je bila celó za državno vero razglašena in pospeševana. V tem ko je terdil, češ, da je pomandral križ Kristusov za vselej v prah, zasvetil se je križ na cesarski kroni njegovega naslednika. — In še le 300 lét je, kar so bile velike kraljestva in obilne ljudstva odpadle od sv. Cerkve; da bi odcepili tudi še druge, so se napenjali dolgo in silno; med tem so pa še od druge strani tudi Turki z nepremagljivo močjo hrumeli nad katoliške narode. In vendar je Gospod vse stiske tako obrnil, da se je kmalo vzdignilo veliko število svetnikov perve verate, ki so posvečevali zveste katoliške narode; na mesto tukaj odpadlih ljudstev jih je pa še veliko večje število spreobrnjenih v daljnih delih svetá pristopilo v katoliško Cerkev. To je res stermenja vredno varstvo Božje nad Cerkvijo, po katerem je Gospod poveličal svoje sveto imé.

Temu se pridružuje potem sam po sebi drugi način, kako se Božje imé poveljuje, namreč: po zveličevanju posameznih duš. Ako namreč Cerkev tako sijajno zmaga v okolišinah, v katerih po naravni poti ni bilo pričakovati drugega kakor zgube, se s tem dobri še bolj poživljajo, vnemarni spodbujajo, nestanovitni poterjujejo, in celó mnogi izmed nevernikov se prepričajo in spreobrnejo. Tako se je pripovedovalo že leta 1869, tedaj malo časa pred začetkom sedanjega splošnega preganjanja katoliške Cerkve, da je nek imeniten prostozidar rekel: Katoličani mislijo, da se njih Cerkev nikakor ne more zatreti. V resnici je do zdaj niso mogli premagati; to pa prihaja od tod, ker so v dosedanjih bojih zoper Cerkev rabili zdaj premalo moči, zdaj premalo previdnosti in bistrornosti; zdaj kmalo pa se bo začel nov boj, v katerem bodo naj močnejši oblasti Cerkev napadle, in druge je ne bodo nikoder branile, in pri tem se je že naprej mislilo na vse primerljeje ter se je vse vredilo s tako previdnostjo in bistrornostjo, da je naravnost nemogoče, da bi Cerkev naslednjič še kedaj zmagala, in nikakor se ne more izogniti, da bi popolnoma ne poginila. In ravno ta framašon je bil neki tega tako trdno prepričan, da je pristavil: ako pa bi se zgodilo, da Cerkev tudi to pot poginu odide, se hoče on (framašvar) pri ti priči spreobrniti in biti goreč katoličan; zakaj potem je jasno, da Cerkev je vstanova božja, in da Bog sam se za njo vojskuje. — In ta napovedovani boj je res izročil, in je več lét bučal zoper Cerkev; škofje in duhovni so bili v ječe zapirani, iz dežele preganjani, oropani, cerkvene naprave razdevane, verniki pušani brez mašnika in brez zakramentov v življenji in v smrti, in deklež bo to še terpelo, ne moremo vediti; vendar pa je že precej časa, kar se je boj tako obrnil, da celó sovražniki sv. Cerkve dan na dan naznanjujejo po časnikih in zborih, da Cerkev se je prej vterčila, kakor pa oslabela, in da ob koncu boja

bode zmagovita. Ako tedaj je tisti framašvar možbese, se mora spreobrniti in dati Bogú čast; zakaj Bog sam — On se vojskuje za Cerkev in skerbí, da se spolnujejo njegove obljube, ter vsa peklenska moč nikoli ne bo kos premagati sv. Cerkve. Z namenom té molitve tedaj dosegamo veliko imenitnih dobrot ob enem: Božjo čast, rast sv. Cerkve, blagor vernikov in spreobračanje nejevernikov, katerih pač je na stotisoče, ki so enacih misel z enim framašonom, ako tudi si jih niso tako jasno svésti, in jih niso tako določno naznanili.

3. Tretjič nam sv. Oče priporočajo moliti v ta namen, „da bi nam Bog odpustil vse naše grehe“. Greh je smerini sovražnik zoper Boga, pa tudi smertni sovražnik Božjih stvari. Glej, Bog je neskončno dober in do svojih stvari neskončno dobrotljiv, in namesto ljubezni in hvalečnosti za to počenja greh le nehvaležnost, sovraštvo in vojsko zoper Boga! Bog je v nebesih vatvaril samo svete angele, in greh je naredil iz njih naj sovražljivši hudiče! Bog je človeka postavil v prelepi raj, in greh ju je pregnal ven v žalostno solzno dolino! Bog je za angele in ljudi odmenil nebesa, in greh jih pogrezuje v neskončnem številu v pekel! Tudi pri kristjanih v Cerkvi prihaja vse hudo le od greha, kakor je Kristus nekda pokazal sv. Jederti. Kakor nas namreč sv. Duh učí, so verniki duhovni udje Jezusa Kristusa, in Kristus je glava tega telesa. Razodevajoč to resnico se je prikazal Kristus sv. Jederti v taki podobi, da je bila desna stran njegovega telesa zdrava in trdna, v kraljevem oblačilu, v božji slovesni lepoti; leva stran pa se je prikazala oropana vsega lepotičja, oplenjena vsih oblačil, vsa bolna in góbova. Pri tem ji je dal Gospod spoznati: da ti zdravi in močni, ti prelepo ozališani udje na desni strani njegovega telesa pomenijo pobožne kristjane; bolni in nagi udje na levi strani telesa pa tiste kristjane, ki so v veri preslabi ali v življenji spačeni.

Ljubi kristjani! vsak izmed nas naj se resno izpraša, ali je pač terden v veri in čist v življenji in se tako šteje k desni strani telesa Kristusovega; in kdor se najde v veri omahljivega ali v življenji omadežanega, ta naj se precej s pravim spreobrnjenjem spreobrne k Bogu, da ne pride tudi poslednji dan Gospodu na levico ter bi bil pogubljen. Ali to naj nam še ne bo zadosti, da smo sami na desnici Gospodovi; moramo tudi neprenehoma moliti in po svojem stanu in premoženji na to delati, da tudi vsi drugi zadobé milost biti zdravi udje telesa Jezusa Kristusa.

4. V tem je pa tudi obaežen že četerti namen molitve, „da naj bi nam Bog milostno dal dobro voljo, in tisti mir, kterega so angeli pri Kristusovem rojstvu oznanovali.“ Dobra volja pa ni samo v dobrih vošilih in pobožnih občutkih, ampak najbolj v delih, to je, v zvestem in stanovitnem spolnovanju vsih dolžnost do Boga, do Cerkve, do bližnjega, do samega sebe, v duhu spokornosti in dobrega namena. Potem bo mir izhajal nad nami, kakor častiljivo solnce o lepem spomladanskem jutru, pravi in vsestranski mir, mir v Cerkvi in v državi, mir med Cerkvijo in državo, mir v deželi, v občini, v družini, s posameznimi ljudmi, mir v vesti in z Bogom, mir o smrti in pri sodbi Božji po smrti, kar Cerkev tako lepo govori o svojih zvestih ranjcih: „Umerl v poljubu mirú Gospodovega! Gospod, daj mu večni mir in zveličanje svoje!“

5. Peti namen molitve meri na to, „da naj bi Bog sv. Očetu tudi pri bolnem životu dušnih moči milostno podelil, da ta budi boj sv. Cerkve prestanejo zmagovito.“ (Ko so višji pastir Sekovskih vernikov pisali naslednje besede, pač niso mislili, da bode bolehní život sv. Očeta tako naglo

rešeu svojih bolečin — z blaženo smertjo. Pišejo namreč tako-le: Vse pritežnosti, nadloge, preganjanja in napadi, ki po raznih krajih po zemlji navalujejo na sv. Cerkev, se poslednjič zgrinjajo nad sv. Očetom ko poglavarjem sv. Cerkve. Celó o mirnih časih nezmerna naloga obtežuje rame papežev, ob časih preganjanj pa je še brez konca težji. Že 32 lét nosijo sv. Oče to butaro, med tem so se postarali in v nekterih mescih prično že svoje 87. letu. K temu terpé že veliko lét betežnost na nogi, ki se je zdaj slujšala, in akoravno ne žuga nevarnosti, je vendar le breme in zmnožuje natezanja in bolečine, med katerimi zveršujejo opravila svoje najvišji službe. K temu potrebne duhovne darove jim je Bog res ohranil do čuda neoslabljene; vendar pa je jasno, da to je posebna milost od Boga, zato nas vabijo sv. Oče, naj jim vedno pomagamo te milosti prositi. Ne telesno zdravje, toraj še celó rešenje od bolezni in bolečine ni tista dobrota, ki jo papež želijo doseči, temuč le potrebnih moči želé, da bi svojo sveto nalogo dopolnili, Božjo čast poviševali, blagor sv. Cerkve oskerbovali, in zagotavljali zveličanje naših duš... Toliko iz pastirskega lista.

Boljših naukov véliki Pij res skor niso mogli dati, kakor so v omenjenem nagovoru, kterege so Sekovski milostni viši pastir tako lepo pojasnili, in ker ne veljá več, kar je rečeno o molitvi za živega Pija, naj veljá za mertvega. Naša ljubezen in spoštovanje do njih naj se skazuje v molitvi za njih dušo.

Ogled po Slovenskem in dopisl.

Iz Ljubljane. (Za † Pija IX.) V torek zjutraj, 12. t. m., je od 1/28 zjutraj celo uro po vsih cerkvah z velikim zvonom klénkalo sv. Očetu Piju IX. Zapovedano je od vis. čast. škofijstva: v sredo, v četrtek in petek (t. j. 13., 14. in 15. t. m.) z vsimi zvonovi zvoniti po vsih cerkvah v mestu, zjutraj ob 8, o poldan in zvečer ob 5. V stolni cerkvi bila je vse tri dni slovesna črna maša ob 10; prvi dan so opravljali mil. škof med veliko azistencijo in bile so tudi mertvaške molitve (3 Nokturni in Laudes). Velike absolucije po sv. maši so zraven škofa peli, gg. prošta J. Zupan in A. Jarc, pa kanonika gg. Kramar in Pavšler. Ljudi je bilo nenavadno veliko pričujočih pri ss. opravilih. Šenklaška cerkev je bila v ta namen posebno opravljena. Na mertvaškem odru je stala svitla trojnata krona in druge papežev znamenja. Sploh so stale pregrinjala in druge naprave v ta namen čez 100 gold. Naslednji dan so imeli slovesno mašo z Libero stolni prošt gosp. Jožef Zupan; tretji dan so se vdeležili tudi c. kr. vradniki in imeli so mertvašnico zopet milg. škof J. K. Pogačar. Pri sv. Jakopu in pri Frančiškanih so bile opravila v četrtek ob 10, pri sv. Petru in v Ternovem pa v petek ob 10. — V nedeljo bo v stolni in po vsih farnih cerkvah slovesna sv. maša za srečno volitev novega papeža. V ta namen bo tudi sv. R. Telo izpostavljeno — dopoldne 3 ure, popoldne eno uro. Za deželo so posebej dane določila.

Iz Ljubljane. (V prid dušam v vicah.) Nekaj tednov je, kar nam od muozih strani prihajajo obilne in prav žive spodbudovanja, da naj se piše, dela, spodbuja v prid rešenja duš v vicah. Gnanje je toliko, spisov več tako živih in resnobnih, da moramo to spoznati za neko delo Previdnosti, za potrebo našega časa. Ta namen so imeli spisi z Gorenjskega pred kratkim v „Danici“. Pisal nam je v tem oziru že ene kratki visok gospod s Primorskega; poslal več spisov v to zadevajočih nekdo

iz samostanskega življenja. Posebno znamenito je, kar piše preslavni konvertit iz judovstva, gosp. Alfons, iz Jeruzalema (gl. zadnjo „Dan.“ str. 14). V ravno to meri naslednji dopis, ki nam je došel te dni iz Notranjskega, da molčimo o tem, kar se godi osebno v tesnejših krogih v prid duš v vicah. Glasí se dopis tako-le:

Iz Notranjskega, v začetku svečana 1878. — „Sveta in dobra misel je tedaj moliti za mertve, da bi bili grehov rešeni.“ (II. Mak. 12, 46.) V „St. Benediktus-Stimmen“ leta 1877 stran 284, 295, 345, 374 in v nadaljevanju t. l. je brati od vstanovljenja in razširjanja kaj lepe bratovšine za duše v vicah, ki ima sedež v Parizu pod imenom „Communauté des Religieuses Auxiliatrices du purgatoire, rue de la Barouillère, Paris“ (Družba redovnic pomočnic dušam v vicah...). Ta bratovšina je zeló priporočevanja vredna, ker ni težka, dobrote njene so pa velike. Za marsikterege bi ta bratovšina ne imela skoraj nobene težave, za tistega namreč, ki ima že tako navado večkrat ali celó vsaki dan moliti tri Božje čednosti: vero, upanje in ljubezen; zakaj dolžnosti te bratovšine so: Vsak dan moliti tri Božje čednosti in zdihniti: „Moj Jezus, usmiljenje!“, potem darovati za duše v vicah vsak dan vse križe in težave, kakor tudi vse dela in pa vsako leto po zmožnosti in dobri volji v denarjih kaj darovati kot pripomoček za razširjanje bratovšine ter za reševanje duš iz vic. Duhovni, ki se vpišejo, imajo dolžnost vsak mesec opraviti eno sv. mašo za duše v vicah v namen družbe, redovniki in redovnice pa darujejo vsak mesec eno sv. Obhajilo za duše v vicah, in s tim se oboji rešijo družih zavéz, namreč, molitve Božjih čednost in darú.

Dobrote te bratovšine pa so: Vdeleževanje 940 ss. maš in 38.000 ss. Obhajil že zdaj vsak mesec, za-se in za duše v vicah, zlasti še za njih mertvo žlahto; potem popolnoma odpustki na: dan vpisanja; 2. listopada ali na vérnih duš dan; 15. listopada ali spomin sv. Jederti; 19. sušca, to je, v praznik sv. Jožeta; 25. sušca, v praznik Marijnega Oznanovanja; prvi petek po osmini sv. Rešnjega Telesa in praznik presv. Serca Jezusovega; 31. mal. serp., to je, na sv. Ignacija dan. Poslednjič smertno uro, ako se skesano izreče „Moj Jezus, usmiljenje!“ Ti odpustki so poterjeni od sv. Očeta 4. mal. serp. 1860. Ta družba in bratovšina je daleč razširjena, ima dve hiši ali samostana, v kterih so reveži zastoj oskerbovani, celó na Kineškem; to redovnice sploh prihajajo na pomoč vsem, kdor koli jih potrebuje, so podobne usmiljenim sestram, ki bolnikom tudi po hišah strežejo. Kdor se hoče njih zasluženi vdeležiti, zadostuje, ako opravlja zgorej omenjene pogoje. Res, lepa priložnost veliko dobrega se vdeležiti in za duše v vicah darovati!

Želeti bi bilo, da bi se jih mnogo zapisalo v to molitveno bratovšino in naj bi kdo častitih gosp. ljubljanskih duhovnov jih vpisoval in pošiljal vpisane na dotično mesto, dokler se ne vstanovi v Ljubljani ali kje drugje kaka bratovšina za duše v vicah, kakoršnih bratovšin za rešenje duš iz vic je več. Kakor je bratovšina N. lj. G. priromala iz Francoskega v Inomost in od ondod v Ljubljano, in zdaj že šteje čez 70.000 udov pri nas na Kranjskem; enako bi se znalo zgoditi tudi s kako bratovšino za duše v vicah. Čast. gg. duhovni bodo gotovo radi dopisovali v „Zg. Danico“ in bravec vsemali dušam v vicah priti na pomoč, pojasnovali pripomočke, s kterimi je mogoče pomagati njim, ktere je roka Gospodova zadela, ki zdihujejo v strašnem terpljenju in od nas pomoči pričakujejo.

S čim je mogoče dušam v vicah na pomoč priti, je znano; naj poprej z daritvijo sv. maše, potem s sv. Obhajilom, kakor tudi z molitvijo, s postom, z milošnjo

in z vsakim dobrim delom. Ako se več ljudi združi, kar je ravno v bratovščinah, koliko se vender zgodi molitve, koliko se opravi ss. maš, ss. Obhajil in drugih dobrih del, vidimo ravno v tej popisani bratovščini: vsak mesec čez 900 ss. maš in 38.000 ss. Obhajil za duše v vicah! Pač res lepa, priporočevanja vredna družba in ž njo sklenjena bratovščina! Koliko pomoči vender pride po tej poti dušam v vicah, koliko jih je mogoče poprej rešiti iz njih terpljenja! Če tudi one same sebi v vicah ne morejo nič pomagati, za nas vender že zdaj Boga prosijo; kakošne dobre, mogočne besednike še le imamo, ko se te duše po naših priprošnjah neprenehoma rešujejo, prihajajo v nebesa, kjer potem neprenehoma za nas Boga prosijo, dokler tudi mi za njimi ne pridemo v kraj veselja, kraj večnega plačila! Nek duhoven pripoveduje, kako se je vse prizadjal, da bi bil nekega terdovratnega grešnika spreobrnil, pa vse je bilo zastoj; na zadnje ga dušam v vicah priporoči, in glejte! grešnik se je hitro spreobrnil. Bodimo proti njim usmiljeni, da bomo usmiljenje dosegli, in molimo za-nje, da-jajmo pa tudi drugim priložnost veliko za njih rešenje storiti, pokažimo njim pot s peresom, to je, z vnemanjem, s spisi, pri nas po „Zg. Danici“! V. K.

Iz Kokre. Ako je že redka sreča s prijateljem naše mladosti 50 lét preživeti, koliko bolj redko je zakonske dobiti, ki sta pred 50 leti lepo zavezo keršanske ljubezni in zvestobe sklenila in se skoz toliko lét veselila zdravja in lepe edinosti v zakonskem stanu. Večidel so dandanašnji zakonski nezadovoljni, ali pa jih pre-zgodaj smert razloči v žalost zapuštenih otrok. Veliko veselje keršanskega zakona sta pri nas doživela Gašper Koder, po domače Beržnik, in njegova žena Marija, ki sta na sv. Rotije dan (6. t. m.) zlato poroko obhajala. Oba še zdrava in pri moči sta se veselila tega dneva s svojo družino in s sosedi, s katerimi sta v lepem miru živela. Veliko sta v teh 50 letih zakona doživela in akusila, žalost in veselje, in zadnji čas tudi velik strah, ker je na vernih duš dan preteklega leta velik požar, ki se je daleč vidil, ravno nad njihovim pohištvo pod Kočno pokončal veliko gozda in merve; pa ljubeznjivi Bog ju je ohranil.

Prišla sta na dan zlate poroke s povabljenimi svati in sta lepo opravila spoved in prejela zakrament sv. R. Telesa; med tem je pa lepo molila množica ljudi, ki se je tudi od daleč zbrala v naši prijazni cerkvi Matere Božje, ktera že mnogo lét slovi kot božja pot. Po opravljenji molitvi po sv. Obhajilu je sledil priméren nagovor, poroka in slovesna sv. maša. Daleč okrog se je razlegal med sv. opravilom ók možnarjev, ki je bliž njim in daljnim sosedem naznanoval veselje naše fare. Po opravilu v cerkvi so se svatje pogostovali v bližnjem Leskovcu v lepem miru in pohlevnem veselji; ni bilo treba žandarjev, kateri pri svatovščinah za mir skerbijo; pri nas je ljudstvo mirno, in akoravno se pri kaki priložnosti razveseljuje, se razveseljuje po pameti in priprostosti, in tudi naši verli mladenčí skerbijo za lepi mir.

Razgled po svetu.

Rimsko. Balzamirano truplo Pija IX. je bilo od 10. do 13. t. m. v št. Peterski cerkvi v kapeli sv. R. Telesa. Nezmérno ljudstva je hodilo kropit. 13. zvečer je bilo položeno v spodnjo cerkev, kjer je grob ss. Petra in Pavla.

Kardinalov, ki imajo pravico papeža voliti, je sedaj 64. Ako bi bili vsi pričujoči pri volitvi, bi za dvé tretjini moralo biti 43 glasov, da bi volitev veljala. — Med

papeževo smertjo in novo volitvijo mora preteči 9 dni; 17. t. m., v nedeljo, se prične volitev v Vatikanu.

Študentje na vseučilišu v Neapelnu. Kakošne ljudi izrejšajo brezvérske šole, so priče mnogi šolski možje in študentje v Neapelnu, katerih pravda je ravno v teku. Prišle so na dan od profesorjev in študentov take uma-zanosti, da je groza. Med drugimi je n. pr. neki M. C. naznanil, ko je bil v univerzni kavani, da je prišel k njemu vseučilišni „pedel“ (šolski sluga) F. D. M. in mu je obljubil dobiti zanj spričevanje, da je povišan na zdravniški doktorat, toda s pogodbo, da mu plača 1000 lir. Po mnogem pogajanji je bila plača znižana na 600 lir, in tako je bilo barantaštvo res čisto doveršeno. — Obdolženi Z. je rekel, da je profesorju L. moral plačati 300 lir, da je pri izpraševanjih 2. leta v zdraviloslovstvu dobil poterjenje. — Nasleduje neki S. B., ki terdi, da je prekanil naredbe, oklicane od ministra Bonghi-a, ker je plačal 1000 lir nekemu znanemu mešetarju. — Bil je dalje neki F. A., ki priznava, da je l. 1873 dobil licealno licencijaturo (doveršilne spričala) za 1000 lir, ko še ni bil spolnil 2. licealnega razreda. — Študent A. je terdil v očitnem zaslišanju, da učeniku g. Sanges-u, ki je tudi zatožen, je plačal 600 lir, da je prejel poterdívno spričevalo za zoologijo in botaniko (znanje živalstva biljstva). — Študent F. G. je nazvanil, da je po posredovanji krojača Manfredi-a 1000 lir plačal profesorju Sess... za povračilo lažnjive licealne licence, ki jo je dobil od njega. Professor Sess... pa, poklican, da bi mu bil nasproti postavljen, ni prišel na povabilo. Pristavil je študent, da po odkritji teh zvijač se je podal k profesorju naznanit mu svoje sožaljenje; profesor pa mu je rekel, da to so malenkosti, in tudi mu je pojasnoval ravnilo, ktereга naj se loti, da bo nedolžen ostal pred sodnijo. — Študent F. P. jo je tako-le zarobil: „Ko sem hodil na univerzo za pomočnika, da bi se pripravil na spraševanja, nisem imel še „licencije“, poznal pa sem civilnega človeka, ki mi je rekel, da ima pomočke oprostiti me licealnih spraševanj...“ Zahteval je k temu le nekterih pisem in 300 lir. „Sprejel sem ponudbo“, je rekel, „in čez mesec dni sem imel v rokah diplomu“. — Vse to pripoveduje „Unità“ v laški deželi sami. Kakošno gnjilobo to razodeva in kako žaliostne posledke morajo imeti take nesramne sleparije, tega ni treba pojasnovati. Narodi, izrejšeni brez spoštovanja sv. vere in toraj večne Pravice, so derhali, katerih posameznim osebnostim ni družega mar kakor le za pašo svojega lastnega poželenja in k večjemu za neko „narodno ošabnost“, ne pa za spodobno narodno ponosnost v mejah pravice ter sv. vere. Mogočni bodo pa tudi po besedah večne Resnice močno terpinčeni zato, ker ali zametajo ali pa naravnost tarejo edino pod-lago časne in večne sreče ubozeга človeštva.

Napredovanje z oliko v Ameriki. Po poročilu ameriškanske „Kirchen-Ztg.“ namerava benediktinski opat St. Mlinradski M. Marty, v državi Arkansas, zidati nov benediktinski samostan. V ta namen je pridobil 640 njiv zemlje ter se ima zidanje samostana, cerkve in šole v kratkem pričeti. Ta kraj je med Little Rock-om in Fort-Smith-om, planinska rovan s precej toplim poletjem in ne preveč hudo zimo. Na milijone njiv zemlje je še neobdelane; vsakoverstno žito, sadje, vino ter po nižavah pavola in sladkorjevo terstje se tam čverato obnaša. Okrog tega samostana se bo gotovo naselilo veliko katoličanov, tem bolj, ker si opat prizadeva naseljencem pridobiti vgodne pogoje pri železnični družbi. Tudi zemlje je še veliko na prodaj, kakor se sliši, in sicer prav po ceni.

Drug list piše, da od 33 milijonov njiv zemlje, ktero obseza država Arkansas, je še 3 milijone ni ob-

delane. Poprej je spadal Arkansas k sužnjim državam in to je, kakor povsod, odvrčalo tuje naselce. Po deržavljanški vojski so bili naselci, ki so si na zapadu hotli vstanoviti novo domovino, po političnih homatijah, ki so do leta 1874 deržavo razkopavale, pregnani s svojih rodovitnih polj. Od takrat se je pa to predru-gačilo. Neobdelana zemlja je po nekaj še pod zvezno vlado. Drugi del zemlje si deržava še prilastuje, in zopet tretji del imajo v rokah železnične družbe, ki delajo železnice na vse kraje po celi deržavi. Vsi trije deli se skušajo nekaj časa, kako bi več naselnikov privabili.

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvala.

Št. 1. Bodi tisučkrat serčno zahvaljena naša mila mati Marija! Le na Tvojo priprošnjo, spoznam očitno, se je onemu staremu očetu, ki je bil prišel ob pamet, že toliko zboljšalo, da je vse upanje, da se bo prav kmalo pozdravil.

H. T.

Št. 2. Večkrat sem bila v dušnih in telesnih težavah uslišana po priporočilu k N. lj. G. presv. Serca. Med drugim so me bili že obsodili, da imam smertno nevarno vodenico; pa sem se tudi ozdravila. Sploh — zunaj v eni reči — sem bila vselej uslišana. Torej naznanjam naj serčniši zahvalo Naši ljubi Gospej, po ktere priprošnji sem bila nadlóg rešena.

Na Gorenjskem, 13. sveč. 1878.

J. V.

Št. 3. Petletna Micika je prestala davico, vodenico in še kozé, priporočala sem jo N. lj. G. in res se je čisto ozdravila, če tudi je bila v naj večji nevarnosti. Zato bodi vedno češena N. lj. G. presv. Serca!

V Ljubljani, 12. svečana 1878.

Marija Verčič.

Prošnje.

V bratovsko molitev Naše ljube Gospé so priporočeni: Že dolgo časa bolna deklica, da bi se ozdravela, če je volja Božja. — Mati priporočuje že 15 let na roki bolno hčer, naj bi na prošnjo N. lj. G. saj toliko se ozdravila, da bi mogla delati, če je Božja volja. — Zopet imam gorečo prošnjo do tebe, Naša ljuba Gospá presv. Serca! Naš dušni pastir so zelo bolni; prosim te prav priserčno, sprosi jim, ako je volja Božja, polajšanje in prav kmalo polno zdravje. Vas pa, ljubi bratje in sestre naše ljube Gospé, prosim, molite tudi vi z menoj za ljubljenega dušnega pastirja. Z Gorenjskega, 12. svečana 1878. H. — Zvest naročnik Vaše velečenjene „Danice“, č. g. M., vikar v pokoju na Primorskem, priporoča se prav serčno v bratovsko molitev Naše ljube Gospé presv. Serca, da bi skoraj okreval od hude bolezní na udih. J. K. — Tudi še drugi bolan duhoven bodi priporočen z enako gorečnostjo. — Moja mati so v hudi stiski v časnih rečéh, in menda zavoljo skerbí so zboleli tako hudo, da se jim časi meša. Priporočujem jih toraj udom „Naše ljube Gospé“ v molitev, da bi ozdraveli, ako je Bogu v čast, njih duši pa v zveličanje. Ako Bog molitev usliši, bom zahvalo očitno razglasil po „Zg. Danici“, v večje češenje „Naše ljube Gospé“. V L., 12. svečana. F. H. — Od mertvuda zadeta oseba je živo priporočena, naj bi ji N. lj. G. sprosil saj toliko zboljšanja, da bi prejela ss. zakramente. — Dve deklici, na očesih hudo bolni, v nevarnosti pogled zgubiti, se priserčno priporočate v molitev bratom in sestram N. lj. G. presv. Serca in sv. Jožefu. Tako tudi žena, strašni pijanosti in kletvini vdana, za poboljšanje.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec svečan.

I. Glavni namen: Vsesplošno poboljšanje katoličanov, srečna izvolitev novega papeža, in zmaga sv. Cerkve — posebej še, da bi se rusko-turške zadeve obrnile v prid katoličanstvu.

II. Posebni nameni:

21. sveč. Sv. Servul. Priporoč.: Reveži in ubožni. Stradajoči v Indiji za spreobrnjenje. Učeniki in učenci.

22. Sv. Petra stol v Antiohiji. Priporoč.: Jutrove dežele za spreobrnjenje. Vsi škofje. Mladina. Spodobna obnaša v cerkvi.

23. Sv. Marjeta Kart. Priporoč.: Vsi veliki grešniki. Egipt in Abisinija. Učeniške pripravnišča.

24. Sv. Matija. Priporoč.: Poklicani v duhovski stan. Cerkev na Pruskem. Zoper razuzdano pustovanje.

25. Sv. Valburga. Priporoč.: Cerkev na Paraskem. Vladarske osebe v prid sv. Cerkve. Vsi v dušnih in telesnih britkostih, posebno naše dežele.

Življenje štirinajstih pomočnikov v sili.

XII. Sv. Marjeta, devica in sprječavka.

Nje praznik se po naši pratiki obhaja 12., po rimskem kalendarju pa 20. malega serpana. — Pomenljivo znanje na nje podobi: Strašanski zmaj, ki z odpertim žrelom pri njenih nogah leži, ter jo želi požreti, ona pa ga ima na verigi. Vpodobuje se kot mlada devica s križem ali pa s palmovo vejico v roki in s krono na glavi. — Na pomoč se kliče na porodu, ob času lakote in kuge, pa tudi v dušnih stiskah.

Sveta Marjeta, ki jo Greki Marino imenujejo, je bila rojena v mestu Antiohiji, deželi Pisidiji v mali Aziji, v prvi polovici tretjega stoletja od imenitnih in bogatih, pa ajdovskih staršev. Njen oče Edisij, viši maliških duhovnov, je bil s srcem in duhom malikovanju vdan, toraj kristjanom zagrizen sovražnik. Marjeta je bila njegova edina hči, in ker ji je bila mati zgodaj umerla, jo je oče dal na vzrejo njeni teti, ki je prebivala kake tri ure od Antiohije na kmetih. Ta gospá je bila prav pobožna in skrivna kristjana, ki je Marjetico v vsih potrebnih rečéh, zlasti pa v resnicah kersanske vere prav skerbno podučevala. Marjetica nekoliko odraste, teta ji prav živo popisuje lepoto svete čistosti, ter ji pripoveduje, da Jezus Kristus posebno ljubi deviške duše in jih za svoje neveste sprejema. Gospica to in temu enako govorjenje svoje tete večkrat sliši, in vname se v njenem nedolžnem, čistem sercu goreča ljubezen do Jezusa Kristusa, izvoli si ga za ženina in ga brez strahu očitno spozna.

Marjetica je 12 lét stara, in nje oče jo v Antiohijo k sebi vzame; pa kmalo zapazi, da se ji malikovanje močno stedi, in se češenju malikov umika. Oče jo naravnost vpraša: „Zakaj naših bogov ne moliš, si mar kristjana?“ Devica mu serčno odgovori: „Po neskončni milosti Božji sem kristjana, spoznavam, ljubim in molim Jezusa Kristusa, in smem ga svojega ženina imenovati.“ Oče osterní nad tem odgovorom in ji reče: „Ljuba moja hči! kdo nek te je zapeljal v to zmoto? Ali mar ne veš, da sem jaz viši služabnik naših bogov? Ne bom tedaj terpel, da bi ti, moja hči, zaničevala mojo bogovsko službo; to pa tudi veš, kaj te vse čaka, če pri svoji termi ostaneš in naše mogočne bogove zaničuješ.“ Sveta hči mu odgovori: „Spreljubi moj oče! meni ne premore nobena stvar iz serca izrovati vere v edinega pravega Boga in njegovega Sina Jezusa Kristusa; pripravljena sem za Jezusa svojo kri preliti, ker je tudi On svoje

življenje za-me dal v smert na križu; serčno pa želim, da bi tudi vi pravega Boga spoznali in ga molili.“ Oče vidi, da je ne more po nobeni ceni, ne s hudo in ne z lepo, od keršanske vere odverniti in malikovanju nagniti, in začne jo sovražiti in hudo pestiti; zaverže jo, da mu ne smé pred oči stopiti. Marjeta se divji jezi svojega sovražnega očeta umakne in zbeži na kmete k svoji pobožni teti, kjer je zopet v miru Bogu služila in v svoji otroški ponižnosti z družimi pastaricami ovce svoje tete na pašo gonila.

Bila je Marjeta 15. leto spolnila, kar pride v tisti kraj deželni poglavar Olibrij, ugleda zalo gospodično med pastaricami, in berž se ljubezen do nje v njegovem sercu vname, jo k sebi pokliče in snubi. Devica mu odgovori: „Že sem z nebeškim ženinom Jezusom zaročena, in se ne morem z nobenim zemeljskim možem poročiti; ne morem se nebesom odpovedati in si prah zemlje izvoliti.“ Olibrij jo nekoliko osupnjen vpraša: „Deklica! kakó ti je ime, kakošnega stanú in kakošne vere si?“ Devica mu odgovori: „Moji starši so me Marjeto imenovali, blage rodovine sem, moj oče so viši služabnik vaših bogov; moja naj večí čast pa je, da sem nevesta Jezusa Kristusa, Sina Božjega in pravega resničnega Boga, ki je nebo in zemljo vatvaril in s svojim terpljenjem svet odrešil pogubljenja.“ Deželni poglavar ji nato odgovori: „Pervi dve reči ste tebi — tvoji lepoti — prav pristojni, tretja pa je neumna; ali more kaka reč še bolj neumna biti, kakor če kdo križanega človeka móli kot Boga?“ Devica ga pohlevno vpraša, rekoč: „Prosim te, povej mi, od kod pa veš, da je bil naš Gospod Jezus Kristus križan?“ Olibrij ji odgovori: „Iz bukev kristjanov to vem.“ Devica mu reče: „Res je v bukvah kristjanov (v svetem pismu) zapisano, da je bil Jezus Kristus križan, pa je ravno tudi tam zapisano, da je od mertvih vstal in v nebesa šel; glej, glej! kolika zloba — hudoba je to, da prvo verujete, drugo pa tajite!“

Deželni poglavar — na ta odgovor ves razkačen — jo ukaže v ječo peljati in ostro prepové jesti in piti ji dajati, ter jo misli z lakoto omečiti. Angelj Gospodov jo v ječi obiskuje in oserčuje. Poslednjič dá Olibrij povelje sveto devico v Antiohijo prepeljati.

Ko je bil deželni poglavar prišel v Antiohijo, je njenemu očetu naznanil, da je njegovo hčer pri njeni teti na kmetih našel, in jo s tem namenom seboj pripeljal, da bi se z njo oženil, če bo bogove častila. Oče je kaj rad privolil v njen zakon, močno pa se je bal, da njegova hči ne bode hotla od svoje vere odstopiti in darovati malikom; toraj jo je dal deželnemu poglavarju v popolno oblast, ter ga prosil, naj jo skuša z vsemi mogočimi pripomočki od keršanske vere odverniti in k češenju bogov nagniti. (Dalje nasl.)

Listek za raznoterosti.

Prečast. gosp. misijonar L. Možina, ki se je danes vernil proti Ameriki, se serčno poslovlja z rojaki in zahvalo naznanja zlasti gg. duhovnim bratom za prijazno sprejemanje. (Več prih.)

Lavantinski milgosp. višji pastir v prelepem listu vernikom naznanjuje smert Pija IX in priporoča jo zvesto moliti za nje in za srečno volitev novega papeža. (Prihod. več.)

Na Portugalskem so bile vsled papeževe smerti zaperte prodajalnice in sodništva za 3 dni.

P. Secchi, iz Jezusove družbe, naj slavniji zvezdoznanec na zemlji, je bil silo nevarno bolan; pa vse kaže, da se bo ozdravil.

Kdo bo papež po Pijevi smerti? Liberalci imajo tolike skerbí in britkosti, kdo bo papež po Pijevi smerti, kakor da bi bili ti ljudje naj boljši verniki, ali pa kakor da bi oni imeli oblast papeža voliti. Tem sitnežem smemo katoličani po pravici klicati: kaj vam je to mar? Za naslednika bo že skerbela od sv. Duha vladana Cerkev in kardinalov previdnost. Pravice izvoljenega papeža priznavati ali odvreči nima nobena država; papež bode tisti, piše „Germania“, kdor bo po predpisanih veljavnih cerkvenih določilih, s tem vmés, kar bi utegnili Pij IX vrvnati, za papeža razglašen; mi katoličani ga potem brez daljnega prašanja spoznamo za papeža, in ako bi ktera si bodi državna vlada hotla svoje „priznanje“ odrekati, bi utegnila morebiti s tim napraviti kake zunanje zmešnjave, v bistvu pa bi nič ne mogla spremeniti. Potrebna in glavna reč v tem je, da smo mi katoličani svoji Cerkvi zvesti, edini in stanovitni.

Rogovileži zopet begajo ljudi s papeževim testamentom, češ: toliko milijonov je zapustil! So mar že pozabili, da o 50letnici so bili verniki Piju IX veliko denara izročili, ki ga mora naslednik v roke dobiti za svoje in cerkvene potrebe po vsem svetu, kar se samo po sebi vé! Od zraka ne more živeti, ker so mu sovražniki vse pograbili. Kar pa tiče osebno (družinsko) premoženje, če je kaj resnice na tem, ker so bili visoke rodovine, tudi vsak lahko vé, da v tem plemenite družine imajo posebne postave, na ktere so v življenji in tudi v poslednji volji navezane.

V Siciliji tolovaji (briganti) nadaljujejo svoje ostudnosti. Odkar se je pričelo liberalno gospostvo, dežela ni prišla iz rok teh razbojnikov, ki ropajo denarje, ljudi in blago.

Poslednje novice. Čuden glas je počil (če se ne bo razpočil), da Rus in Turk se nista le samo pomirila, temuč postala sta si sladka prijatla, kajti storila sta še postransko zvezo sama za-se, ki nikomur drugemu mar ni. In to ukljub Angležu, ki je Turka za nos vodil — in še komu?? (Ta je lepa! Če tedaj je res Madjaru Turk k sercu prirastel, mora zdaj tudi Rusa objeti?) Vsled tega Turk Angleža noče pred Carigrad pustiti; ruska vojna pa da pride v Štambul, če ni že tam. Vender se misli, če bo Rus v Carigradu, da tudi tuje brodovje gotovo pride skoz Dardanele pred Carigrad. Verjetno je, da omenjena stranska zveza bi poslednjič Rusu ne bila v korist, kakor Turku ne. Štrana se meša.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: Po č. g. fajm. V. Majeru 1 gl. — Neimen 1 gl. 4 kr. — Za speminek Pija IX neimen. 1 gl. srebra.

Za afrikanski misijon: Iz št.-Jurija pri Kr. po č. g. fajm. neimen. 3 gl. — Iz Križ po gosp. fajm. 2 gl.

Za sv. Detinstvo: A. Sch. 24 kr. — Neimenovan 1 gld. — Iz Krašnje 40 kr. — Železniški otroci 2 gld. 40 kr.

Za Ratisbona v Jeruzalemu: Neimenovan 1 gl. — M. V. 1 st. dvajset.

Za stradajoče Ercegovce: Po č. g. fajm. V. Majeru 1 gl. 20 kr.

Za bratovščino N. lj. G.: M. V. 50 kr.

Za bratovščino sv. Mihela: Z Žaline 12 kr.

Za poljubno rabo: Ana V. 5 gl.